

کنترل قندخون و گیاهان دارویی

الهام ایمانی^۱، زهرا خادمی^۲، عبدالمطلب پوردادخدایی^۳، مجید سرنی‌زاده^۴، مرضیه نیک‌پرو^۵، محمد حیدری‌خورمیزی^۶

۱. مربی آموزش پرستاری، دانشگاه علوم پزشکی هرمزگان، دانشکده پرستاری مامایی
۲. مربی مدیریت پرستاری، دانشگاه علوم پزشکی هرمزگان، دانشکده پرستاری و مامایی
۳. کارشناس پرستاری، دانشگاه علوم پزشکی هرمزگان
۴. کارشناس آمار، دانشگاه علوم پزشکی هرمزگان
۵. استادیار بیماری‌های قلب، مرکز تحقیقات پیشگیری از عوامل خطر آفرین قلب و عروق، دانشگاه علوم پزشکی هرمزگان
۶. کارشناس ارشد منابع طبیعی، دانشگاه تهران

تاریخ دریافت مقاله: ۹۰/۳/۱

تاریخ پذیرش مقاله: ۹۰/۴/۲۳

دیابت ملیتوس یکی از مهمترین بیماری‌های متابولیکی در جهان می‌باشد که با تغییر روش زندگی از سنتی به صنعتی، میزان شیوع آن افزایش یافته است.^۱ امروزه با افزایش رشد بیماری‌های مزمن، استفاده از طب مکمل همراه با درمان‌های استاندارد یا به صورت جایگزین آن‌ها زیاد بوده و گزارشات نشان می‌دهد که بیشتر از ۱۵ میلیون نفر در ایالات متحده از مکمل‌های گیاهی استفاده می‌کنند.^۲ طب سنتی در درمان بیماری‌ها سابقه ۲۰۰۰ ساله دارد و تاکنون تأثیر بیش از ۲۰ نوع گیاه روی کنترل قندخون مورد بررسی قرار گرفته است.^۳ با توجه به آن‌که بسیاری از بیماران از گیاهان دارویی متنوعی جهت کنترل بیماری خود بدون نظارت پزشک معالج استفاده می‌نمایند و با تأثیرات متفاوتی روبرو می‌شوند، مطالعه حاضر با هدف تعیین تنوع گیاهان دارویی مورد استفاده جهت کنترل قندخون و علل خوددرمانی با گیاهان دارویی در بیماران دیابتی مراجعه کننده به مرکز دیابت شهرستان بندرعباس در سال ۱۳۸۹ انجام گردید. این مطالعه از نوع توصیفی-تحلیلی است که بر روی ۲۵۰ بیمار دیابتی انجام گرفت. ابزار جمع‌آوری اطلاعات شامل یک پرسشنامه‌ی پژوهشگر ساخته بود که روایی آن با روش اعتبار محتوی و پایایی آن نیز با روش آلفای کرونباخ برابر ۰/۸۵ مورد بررسی و تأیید قرار گرفت. جهت تجزیه و تحلیل داده‌ها از آمار توصیفی و آزمون‌های همبستگی کندال و پیرسون استفاده گردید. نتایج نشان داد ۵۴/۷ درصد بیماران از گیاهان دارویی در کنار سایر روش‌های درمانی جهت کنترل بیماری خود استفاده می‌نمودند. ۹۲/۹ درصد افراد داروهای گیاهی را به توصیه اطرافیان، ۳/۵ درصد به توصیه پزشک معالج و بقیه بدون توصیه سایرین از طب مکمل استفاده می‌کردند. ۳۰ درصد بیماران از کلپوره، ۱۷ درصد از مورد و کلپوره با هم، ۹ درصد از مورد به تنهایی و ۸ درصد از هندوانه ابوجهل استفاده می‌نمودند. سایر گیاهان دارویی مورد استفاده شامل: شنبلیله و برگ گردو، دارچین، آویشن، عرق چهل گیاه، چای سبز و زرشک کوهی بود. مهمترین علل گرایش به خوددرمانی به ترتیب شامل اعتقاد به گیاهان دارویی (۹۳٪)، توصیه اطرافیان (۸٪) و تجربه قبلی استفاده از گیاهان دارویی در اطرافیان

[م ت ع پ ز، ۱۳۹۰؛ ۱۳ (ویژنامه ۱): ۲۷]

References

1. Hays NP, Galassetti PR, Robert H and Coker RH. Prevention and treatment of type 2 diabetes: Current role of lifestyle, natural product, and pharmacological interventions. *Pharmacol Therap* 2008; 118: 181-191.
2. Tachjian A, Maria V, Jahangir A. Use of herbal products and potential interactions in patients with cardiovascular diseases. *J Am Coll Cardiol* 2010; 55(6): 515-25.
3. Masoudi-Alavi N, Izadi F, Ebadi A and Hajbagheri A. [Self treatment experience in diabetes mellitus type 2] *Persian. Iranian J Endocrinol Metab* 2009;10(6): 581-588.

Please cite this article as: Imani E, Khademi Z, Poordadkhodaei A, Sarneyzadeh M, Nikparvar M, Heidari-Khormizi M. Blood sugar control and medicinal plants. *Zahedan J Res Med Sci (ZJRMS)* 2012; 13(suppl 1): 27.